

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN DE JOZEF HUYSMANS LAAN 107 TE BEERSEL (PROV. VLAAMS-BRABANT)

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 785

Rapport opgemaakt door: Veerle Caelen en Cynthia Holstein

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

November 2018

Dossiernr. 24656.R.01

Projectcode AOE 2018I128

Inhoud

Deel 2: programma van maatregelen

1	Inleiding	3
1.1	Administratieve gegevens	3
1.2	Wettelijk kader	4
1.3	Gemotiveerd advies	4
2	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	6
3	Bibliografie	7

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 INLEIDING

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2018I128
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	Beersel
- Straat + nr.:	Jozef Huysmanslaan 107
- Postcode:	1651
- Fusiegemeente:	Beersel
- Land:	België
Lambert72coördinaten (EPSG:31370)	"Bounding Box": xMin,yMin 143963.28,162737.71 xMax,yMax 144266.75,163037.95
Kadaster	
- Gemeente:	Beersel
- Afdeling:	5
- Sectie:	C
- Percelen:	218D2, 2018 G2, 218K2 en 218L2
Onderzoekstermijn	november 2018
Thesaurus	Bureauonderzoek, Zennevallei, kleibodem

1.2 WETTELIJK KADER

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer van de geplande sloop- en nieuwbouwwerken aan de Jozef Huysmanslaan 107 te Beersel (prov. Vlaams-Brabant). Bij deze werken zal de bestaande bebouwing gesloopt worden gesloopt tot en met de vloerplaat. De soort funderingen en de bijbehorende dieptes zijn niet bekend, wel worden de funderingen die gemakkelijk meekomen ook verwijderd. Vervolgens wordt er op het terrein een nieuwe loods opgericht. Rondom deze loods worden een verharding met laad- en loszones en een parkeerzone, een fietsenstalling en een brandweerweg aangelegd. Daarnaast wordt een open gracht/ Lotbeek aangelegd.

Deze ingreep in de bodem kadert in een aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. Het onderzoeksgebied ligt niet in een vastgestelde archeologische of beschermde archeologische site. Volgens het gewestplan ligt het onderzoeksgebied volledig in industriegebied. Doordat de oppervlakte van de terreinen waarop deze ingreep betrekking heeft (ca. 4,9ha) de 5.000m² overschrijdt en de ingreep in de bodem de 1.000m² overschrijdt, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet).

1.3 GEMOTIVEERD ADVIES

In het kader van de geplande werkzaamheden omtrent de inrichting van het terrein aan de Jozef Huysmanslaan 107 te Lot (Vlaams-Brabant), werd er door ABO nv een bureauonderzoek uitgevoerd. Bij deze werken zal de bestaande bebouwing gesloopt worden en zal er een nieuwe loods worden opgericht. Rondom deze loods worden een verharding met laad- en loszones en een parkeerzone, een fietsenstalling, een brandweerweg en een open gracht/Lotbeek aangelegd. Het doel van dit onderzoek is driedelig. Ten eerste wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van de site. Ten tweede wordt nagegaan welke bewaring we kunnen verwachten van deze archeologische resten en wat de impact van de geplande ingreep in de bodem zal zijn op deze mogelijk aanwezige resten. Ten derde wordt bekeken wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

1. Uit het landschappelijk, archeologische en historisch onderzoek blijkt dat het onderzoeksgebied zich op de laaggelegen natte gronden van de Zennevallei bevindt. De bodems bestaan voornamelijk uit zwakke kleigronden met een humeuze bovengrond. Het onderzoeksgebied ligt op zo'n gemiddelde hoogte van 24mTAW tot 25,5mTAW. De hoogteprofielen tonen een abrupte reliëf stijging binnen het onderzoeksgebied. Dit doet vermoeden dat de zuidoostelijke hoek is opgehoogd, echter, dit kan onvoldoende bewezen worden. In de ruimere omgeving komen steentijd, Romeinse en middeleeuwse archeologie voor. Ca. 50 m ten noordwesten van het onderzoeksgebied bevond zich een laat middeleeuwse site met walgracht. Echter, er is ook gebleken dat het onderzoeksgebied in een geïndustrialiseerde zone ligt en dat de kans op de aanwezigheid van archeologie binnen de grenzen van het onderzoeksgebied gering is.
2. Het bodemarchief binnen het onderzoeksgebied is voor 93% verstoord door de aanleg van de huidige bebouwing. Dit werd d.m.v. controleboringen bevestigd gezien tot een gemiddelde diepte van 130cm-mv verschillende sterk verstoorde antropogene lagen werden waargenomen met daaronder alleen een afgetopte C-horizont. De toekomstige werken zullen de huidige verstoring grotendeels overlappen. Op het onderzoeksgebied is reeds een loods met bijbehorende riolering (61%), ondergrondse tank en bijbehoren (1%), verhardingen (31%) en begroeiingen (7%) aanwezig. De funderingen (en dieptes) die zijn gebruikt voor de aanleg van de loods en de ondergrondse tank zijn

niet bekend. De asfaltverharding heeft hier de bodem tot maximaal ca. 0,5m-MV verstoord en beton ca. 0,5m-MV.

De toekomstige loods (26.880m²), zal de bodem maximaal 1m diep verstoren en wordt aangelegd daar waar de bodem reeds verstoord is door de aanleg van de huidige loods. Deze toekomstige werken overlappen dus een zone die al reeds bebouwd is. Daarnaast zullen de toekomstige funderingspalen maar ca. 0,9% van de totale oppervlakte van de toekomstige loods verstoren.

De aanleg van de sprinklertank (90m²) en een pomplokaal en een HS-lokaal (60,3m²) zal alleen lokaal voor beperkte bodemingrepen zorgen. Aangezien het hier om zeer kleine oppervlaktes gaat, zal dit voor een beperkt ruimtelijk inzicht zorgen.

De aanleg van de palen met draadafsluiting rondom het onderzoeksgebied zullen alleen voor lokale beperkte bodemverstoringen zorgen. Dit geldt ook voor de aanleg van de fietsenstalling en de tuin in de beekvallei.

De aanleg van de open grachten/lotbeek zal ook voor een beperkte bodemingrepen zorgen. De open gracht wordt ca. 5m breed en ca. 260m lang en zal in een taludvorm worden aangelegd. De tweede gracht wordt ca. 170 m lang en 7,5m breed (1.275 m²). De bodems zullen hierbij maximaal ca. 1,5m tot 2m diep verstoord worden en neemt 5,9% van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied in beslag. Dit zou bij archeologisch onderzoek tot zeer weinig contextuele informatie zorgen, omdat er uit deze lange smalle strook geen ruimtelijk inzicht verkregen kan worden.

3. Op basis van deze studie kan besloten worden dat er een potentie was voor archeologie, maar dat een archeologisch vervolgonderzoek met ingreep in de bodem niet aangewezen is. Er wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Uit de drie bovenstaande punten kan geconcludeerd worden dat het potentieel tot wetenschappelijke kennisvermeerdering laag is. Het bodemarchief binnen het onderzoeksgebied is voor 93% verstoord door de aanleg van de huidige bebouwing. De toekomstige werken zullen de huidige verstoring grotendeels overlappen. Er wordt een vrijgave voor het gehele onderzoeksgebied geadviseerd.

2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General director		29 november 2018
Toon Moeskops	Business Unit Manager		29 november 2018
Anouk Van der Kelen	Archeoloog / Kwaliteitsverantwoordelijke		29 november 2018

3 BIBLIOGRAFIE

Buffel P., & Matthijs J., 2003 : Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel. Toelichting bij de quartairgeologische kaart van België – Vlaams gewest. Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

CadGIS 2018: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 10 september 2018).

Buffel P., & Matthijs J., 2009 : Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel. Toelichting bij de geologische kaart van België – Vlaams gewest. Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

DOV Vlaanderen Bodemverkenner 2018: Topografische kaarten [online], <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage> (geraadpleegd op 10 juli 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Basiskaarten (Luchtfoto's, GRB, Stratenplan) [online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 12 juli 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Historische kaarten (Fricx, Ferraris, Atlas der Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 11 juli 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Bodemkaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 11 juli 2018).

Goosens E., Gullentops F., Vandenberghe N., 2007 : Kaartblad 33 Sint-Truiden. Toelichting bij de quartairgeologische kaart van België – Vlaams gewest. Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

Inventarissen Onroerend Erfgoed (Bouwkundig erfgoed, Lot) [Online], inventaris.onroerenderfgoed.be (geraadpleegd op 12 september 2018).

Nationaal Geografisch Instituut (NGI) 2018: Topografische kaart (1:10.000), [online], www.ngi.be (geraadpleegd op 10 september 2018).

Onroerend Erfgoed 2018: Centrale Archeologische Inventaris, CAI 2018, [online], <https://cai.onroerenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 11 september 2018).

Vandeputte O., s.d., In: *Vlaams-Brabant: Erfgoedbibliotheek van de Belgische gemeenten*. P:47.

Van Ranst E. & C. Sys. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*. Laboratorium voor bodemkunde. Universiteit Gent: Gent.